

tilstede, derfor maatte man have dette Lovforslag for at fremkalde og uddanne de formeentlig manglende Kræfter. Jeg tillader mig nu meget at betvivle, at man vil fremkalde og uddanne de omtalte Kræfter ved Hjælp af dette Lovforslag. De Kræfter, som der kan være Tale om, at man muligt vil komme til at faa, naar Reformen skal føres ind i Livet, det er saadanne Personligheder, som med den fornødne juridiske Indsigt og almindelige aandelige Overlegenhed tillige formaae at finde sig tilrette i de nye Forhold, som vilde følge med den mundtlige offentlige Retsforhandling. Men derved, at man skaber 100 og flere Hundreder, ja maastee tusinde Underrets-Sagsførere, som skulle procedere skriftligt under meget smaa, som ikke at sige smaalige, Forhold, derved fremkalder man ikke den faste Stol af indsigtsfulde, dygtige og erfarne Mænd, som der her kun kan være Tale om. Mig forekommer det som sagt aabenbart, at dette Lovforslag meget snarere, ja, næsten nødvendigtvis maa blive en Hindring for den omtalte Reform; det vil fremkalde en betydelig Forøgelse af Sagsførernes Antal, men for en væsentlig Deel af Folk, som man umulig kan tænke i sin Tid virkelig skalde kunne træde over i den reformerede Retspleies Tjeneste som duelige Advocater, og det vil være en overmaade vanskelig Ting, naar man engang har fremkaldt disse mange Sagsførere og givet dem visse Rettigheder, da om nogle saa har at komme med en ny Ordning af Forholdene, hvorved man igjen berøver dem Retten til at procedere. Det vil man trykke sig ved at gjøre, og Tænke om, at man har kaldt en stor Mængde Sagsførere frem, som ikke vilde kunne magte den nye Opgave, der vil komme til at ligge for dem, vil da være en Hindring for at gennemføre Reformen i den Aand, hvori jeg ganske sikkert troer, at Folkethingets overveiende Fleertal vil ønske at see den gennemført. Det er dette, vi vel maae have for Øie, om vi ikke ved nu at fremme den Sag, som foreligger, vilde komme til at reise Vanskeligheder for en Gjennemførelse af den store Reform, som man senere maastee vil have ondt ved at overvinde. Dersom den høitærede Minister endda var gaaet saa vidt, at han havde havt det Mod — vil jeg kalde det — at stille

Forbringen for Udvælsen af Sagførervirksomheden saaledes, at man havde nogen Sikkerhed for, at man kun kaldte saadanne Folk ind paa denne Vej, der virkelig vare i Besiddelse af en saadan almindelig og juridisk videnstabelig Dannelse, at man med Næmhelighed kunde troe i en saadan Samling yngre Mænd at have en Kjerne, som man kunde benytte i den ny reformerede Retspleies Tjeneste, saa kunde jeg endda forstaae det. Dersom den høitærede Minister med andre Ord havde havt Mod til at have dansk-juridisk Examen, eller reittere til kun at aabne Afgang til at blive Sagsfører for dem, der virkelig havde studeret den juridiske Videnskab, saa kunde jeg forstaae den Tale, at han havde gjort Noget for at uddanne Bærere for den fremtidige Reform. Et saadant Skridt vilde imidlertid ganske sikkert udfordre Mere fra den ærede Ministers Side, fordi det jo er eiendommeligt for vor Tid, at der fra mange Sider er en vis Fortjærklighed for Alt, hvad der ikke er Andet end Halvstuderet, for ikke at sige Ustuderet. Og dog vilde det vistnok have været vel forsvareligt, om den høitærede Minister havde gjort et saadant Skridt; thi det maa erindres, at dansk-juridisk Examen i sin Tid kun indførtes som et Nødvand, fordi man manglede et tilstrækkeligt Antal juridiske Candidater til at udføre den Gjerning, hvortil der behøves Jurister; da den senere Tids Erfaring imidlertid har vist, at der er en tilstrækkelig Mængde juridiske Candidater, saa at der nu ikke længere kan være Tale om Mangel i den Henseende, var det i og for ganske naturligt, om man gjorde et saadant Skridt som antydet. Men ved at skabe en Sagsførerstand af flere Hundrede danske Jurister, derved arbejder man sandelig ikke for den forestaaende vigtige Reforms Forberedelse.

J. A. Hansen: Ligeoverfor de forskjellige Udtalelser, der ere faldne i modsat Retning, vil jeg takke den høitærede Minister, fordi han fastholder sit Forslag og har god Tro til, at det vil virke til Gavn, thi skjøndt jeg ikke tvivler om, at flere af Thingets Medlemmer vilde have optaget Lovudkastet, hvis den høitærede Minister havde taget det tilbage, er det dog klart, at Sagen staaer ganske anderledes